МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої 25-річчю заснування кафедри терапії імені професора П. І. Локеса

27-28 листопада 2019 року
м. Полтава, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

Матеріали
ІІІ Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

присвяченої 25-річчю заснування кафедри терапії
імені професора П. І. Локеса
Полтавської державної аграрної академії

27–28 листопада 2019 року, м. Полтава, Україна

***Е-видання* ПДАА**

ПОЛТАВА – 2019

УДК 619
ББК 48
С 91

Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої 25-річчю заснування кафедри терапії імені професора П. І. Локеса Полтавської державної аграрної академії, 27–28 листопада, 2019 р. Полтава, 2019. 152 с. [електронне видання]

Збірник містить матеріали наукових доповідей в яких висвітлено результати сучасних наукових досліджень, лікування і профілактики хвороб тварин у напрямах: діагностика і терапія тварин; ветеринарне акушерство, гінекологія; ветеринарна хірургія; ветеринарна фармакологія та токсикологія; фізіологія людини і тварин; паразитологія, ентомологія; гігієна тварин та ветеринарна санітарія; ветеринарно-санітарна експертиза; ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія; патологія, онкологія і морфологія тварин. Матеріали подано у вигляді тез доповідей проблемно-постановчого, оглядово-аналітичного, узагальнюючого, експериментального та методичного змісту. Авторами матеріалів є викладачі вищих навчальних закладів, науковці науково-дослідних установ, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, слухачі магістратури, представники органів державного і місцевого самоврядування та інших організацій.

Редакційна колегія:
Шатохін П. П., кандитат ветеринарних наук, доцент; *Кравченко С. О.,* кандитат ветеринарних наук, доцент; *Супруненко К. В.,* кандитат ветеринарних наук, доцент; *Корчан М. І.,* кандитат ветеринарних наук, доцент; *Канівець Н. С.,* кандитат ветеринарних наук, доцент; *Локес-Крупка Т. П.,* кандитат ветеринарних наук; *Каришева Л. П.,* ст. викладач; *Бурда Т. Л.,* асистент.

Відповідальний за випуск: *Н. С. Канівець*

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавська державна аграрна академія, 2019

Секція 2
ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

УДК 619:616.995.132:636.4

А. А. Антіпов, В. П. Гончаренко, С. С. Шмаюн, кандидати ветеринарних наук, доценти
О. І. Шпортило, К. О. Басараб, здобувачі вищої освіти СВО «Магістр»
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква
e-mail: antipov_anatolii@ukr.net

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТИКІВ ЗА МЕТАСТРОНГІЛЬОЗУ СВИНЕЙ

Вступ. Проблему забезпечення продуктами харчування, зокрема м'ясом, практично неможливо розв'язати без інтенсивного розвитку всіх галузей тваринництва і особливо свинарства [1, 2]. На превеликий жаль, в останні роки чисельність свиней у громадському секторі скоротилась більш як наполовину. Серед причин, що стримують розвиток цієї галузі, – різні паразитарні хвороби свиней, які мають широке розповсюдження і завдають значних економічних збитків народному господарству. До найбільш розповсюджених хвороб належить і метастронгільоз [3, 4]. У комплексі заходів щодо боротьби з метастронгільозом свиней найважливіші – дегельмінтизації. Для дегельмінтизації запропоновано багато антигельмінтиків широкого спектра дії [5, 6, 7].

Мета дослідження. Вивчити антигельмінтну та економічну ефективность бровадазолу 20 %, бровадазолу плюс порівняно з бровермектином 1 % ін'єкційним розчином при спонтанному метастронгільозі свиней.

Матеріал і методи дослідження. Роботу проводили в умовах СТОВ „Нива" Благовіщенського району Кіровоградської області, неблагополучному щодо метастронгільозу, з полустаціонарною системою утримання свиней. У дослідах використовували поросят трьох місячного віку великої білої породи, спонтанно інвазованих метастронгілами. За принципом аналогів 40 тварин розподілили на чотири групи по 10 голів у кожній (три дослідні і одну контрольну). Протягом досліду (60 днів) усі піддослідні тварини були в однакових умовах годівлі й утримання. Схему використання антигельмінтиків наведено в таблиці 1. У двох дослідних групах антигельмінтик давали груповим методом у суміші з комбікормами, а у третій – препарат вводили одноразово, підшкірно у ділянці шиї. Удень дачі препаратів раціон зменшували наполовину. Поросята контрольної групи отримували комбікорми без антигельмінтиків. Ефективність застосування антгельмінтиків визначали на підставі копроскопічних досліджень до застосування препаратів, а також на 12-й день після дегельмінтизації. Тестами для обліку ефективності лікування були екстенсефективність (ЕЕ, %) та інтенсефективність (ІЕ, %). За результатами зважування тварин, які проводили до введення препаратів, а також на 60-й день після їх застосування, визначали добові прирости поросят.

Таблиця 1

Схема використання антигельмінтиків за метастронгільозної інвазії

Групи тварин	Назва препарату	Форма препарату	Доза, 10 кг м.т.	Метод введення	Кратність
I	Брова-дазол 20 %	Порошок	0,5 г	Груповий	2 рази через 12 годин
II	Брова-дазол плюс	Порошок	1,5 г	Груповий	2 дні
III	Бровер-мектин 1 %	Розчин	0,3 мл	Індивідуально	Одноразово
Контрольна	–	–	–	–	–

Результати дослідження. Результати досліджень щодо визначення антигельмінтної ефективності препаратів наведено у таблиці 2. Високу антигельмінтну ефективність проявили усі три препарати, але найбільшу – бровермектин 1 % ін'єкційний розчин, екстенс-та інтенсефективність якого становила 100 %. Трохи меншою була ефективність у II групі, де застосовували бровадазол плюс: екстенсефективність – 90,0 % при інтенсефективності – 91,67 %.

Таблиця 2

Результати досліджень свиней на 12-й день після лікування

Групи	EI, %	II, екз. (M+м)	Кількість тварин у групі, гол.		EI,%	II, екз. (M±м)	EE, %	IE, %
			усього	з них інвазованих				
I	100	14,0±1,1	10	2	20,0	3,0±0,4	80,0	78,57
II	100	12,1±1,0	10	1	10,0	1,0±0,1	90,0	91,67
III	100	15,4±1,9	10	0	0	0	100	100
Контрольна	100	12,4±1,2	10	10	100	14,3±1,3	–	–

Одержані дані по антигельмінтній ефективності підтверджують результати зважування тварин до і після лікування. У III групі, де використовували бровермектин 1 % ін□єкційний розчин, приріст живої маси свиней за дослід більший порівняно з I групою на 2,94 кг, з II – на 2,10 кг, а з контрольною – на 6,42 кг. Середньодобовий приріст живої маси у тварин I дослідної групи був вищим проти контрольної на 25,78 %, у II – на 32,0 %, а найбільший у III групі – 47,56 %, або на 107 г.

Висновки. 1. Антигельмінтик бровермектин 1 % ін'єкційний розчин у дозі 0,3 мл на 10 кг маси тіла одноразово підшкірно являється високоефективним препаратом за спонтанної метастронгільозної інвазії. Екстенсефективність та інтенсефективність становила 100 %.

2. Приріст живої маси тіла у групі, де застосовували бровермектин 1 % ін'єкційний розчин у дозі 0,3 мл на 10 кг маси тіла одноразово підшкірно був більший порівняно з контрольною групою на 4,32 кг (32,0 %), а середньодобовий приріст – на 72 г відповідно.

Пропозиції. У подальшому необхідно використовувати антигельмінтик бровермектин 1 % ін'єкційний розчин у дозі 0,3 мл на 10 кг маси тіла одноразово підшкірно.

Література

1. Фещенко Д.В. Нематодози свиней (епізоотологія, патогенез та заходи боротьби) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: 16.00.11. / Д.В. Фещенко. К., 2010. 22 с.

2. Шмаюн С.С. Ефективність застосування аверсекту-2 при кишкових нематодозах свиней / С.С. Шмаюн, А.А. Антіпов // Вет. медицина України, 2003. № 6. С. 27–28.

3. Антіпов А.А. Епізоотологія метастронгільозної інвазії в Поліській і Лісостеповій зонах України, удосконалення схем дегельмінтизації свиней: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 03.00.18 / А.А. Антіпов Харків, 2002. 18 с.

4. Ефективність івермектину при кишкових нематодозах свиней / А.А. Антіпов, С.С. Шмаюн, Л.М. Соловйова, С.І. Пономар., В.П. Гончаренко // Науковий вісник Національного аграрного університету, 2006. 98. С. 7–10.

5. Антигельмінтна ефективність універму та його вплив на показники природної резистентності коней при змішаних кишкових нематодозах / С.С. Шмаюн, А.А. Антіпов, В.Л. Тарасович, М.М. Саморай, В.І. Шарандак // Збірник наукових праць Луганського національного аграрного університету. Ветеринарні науки, № 31/43. – Луганськ, 2003. – С. 146–147.

6. Антіпов А.А. Вплив універму на організм свиней, інвазованих метастронгілами / А.А. Антіпов, С.І. Пономар, В.І. Головаха // Вет. медицина України, 2001. № 7. С. 30–31.

7. Антіпов А.А., Шмаюн С.С., Пономар С.І. Динаміка приростів живої маси молодняку свиней, інвазованого метастронгілами // Тези доповідей II конференції Міжнародної асоціації паразитоценологів, присвяченої 25-річниці парадигмальної науці паразитоценології (7–10 жовтня 2003 р.). Луганськ., 2003. С. 18 – 19.

УДК: 619:616.9:636.09:619:578

К. О. Безрук, здобувач вищої освіти СВО «Магістр»
О. Б. Киричко, кандидат ветеринарних наук, доцент
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава
e-mail: katerbusia@gmail.com

АНАЛІЗ ЕПІЗООТОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ ЩОДО ВІРУСНОГО ГЕПАТИТУ М'ЯСОЇДНИХ У КАЛУСЬКОМУ РАЙОНІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

На сьогоднішній день існує велика кількість вірусних захворювань собак. Вони становлять загрозу життю, завдають шкоду здоров'ю та страждань тваринам, а також занепокоєння та великі збитки собаководам. Причому, при більшості з них страждає печінка, адже цей орган виконує велику кількість метаболічних функцій, тому першим реагує на дію зовнішніх та внутрішніх патогенних чинників. Серед інших інфекцій собак, виділяється вірусний гепатит м'ясоїдних [1-5].

Вірусний гепатит м'ясоїдних (хвороба Рубарта) є гострою висококонтагіозною хворобою, що характеризується лихоманкою, катаральним запаленням слизових оболонок травного та дихального трактів, ураженням печінки, нирок, сім'яників, регіональних лімфоїдних органів, судин, центральної нервової системи та очей [2, 3, 5].

Хвороба досить поширена, спалахи її реєструють в багатьох країнах. смертність від даного захворювання може сягати до 70% [3, 5].

Тому вивчення вірусного гепатиту м'ясоїдних, опрацювання методів його діагностики, боротьби та профілактики є актуальним питанням ветеринарної медицини.

Метою наших дослідження став аналіз епізоотологічної ситуації щодо вірусного гепатиту м'ясоїдних у Калуському районі Івано-Франківської області.

За даними Калуської районної лікарні ветеринарної медицини хвороби заразної етіології за 2018-2019 роки склали 62,6% всієї патології, що реєструвалася у собак. 63,1% з них були інфекційної етіології, 48,3% – вірусні. Вони представлені сказом (33,3%), вірусним ентеритом собак (29,8%), чумою (8,8%) та вірусним гепатитом м'ясоїдних (28,1%).

Динаміка прояву захворюваності собак на вірусний гепатит носить весняно-літній характер. Найбільша частка приходиться на весну – 50,00% випадків захворюваності тварин, літом – 31,25%, в осені – 12,5% та взимку – 6,25%.

Найбільш сприятливі до захворювання на вірусний гепатит м'ясоїдних є собаки до 1 року, особливо цуценята 1,5-6 місячного віку – 68,75%, менше від 6 місяців до 1 року – 25%. А у віці 1-3 роки – всього 6,25%.

Встановлено, що важче вірусний гепатит м'ясоїдних переносили цуценята 1,5-6 місячного віку, в яких спостерігався переважно гострий перебіг захворювання. У тварин цієї вікової категорії спостерігалась найбільша летальність при загальноприйнятому методі лікування.

Тому, на нашу думку, найкращим виходом з ситуації є проведення профілактичних заходів для попередження виникнення спалаху хвороби.

У якості профілактичних заходів першорядним є раціональна годівля і добрий догляд за собаками, що забезпечить природну резистентність організму, своєчасне проведення дезінфекції приміщень, профілактична вакцинація цуценят і дорослих собак [3, 5-7].